

ДО

ПРЕДСТАВЛЯЩИЯ
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ГОСПОЖА СОНЯ НАЙДЕНОВА

ДОКЛАД

Относно: участие на госпожа Даниела Костова – член на Висшия съдебен съвет, съдия Дочка Върбева, съдия Вилиян Петров, съдия Богдана Желявска, и съдия Дарина Костова – членове на националната съдебна мрежа и съдия Вероника Николова - национално лице за контакт на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела в 11 - та годишна среща на членовете на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела

На 28 и 29 януари 2013 година, в гр.Брюксел, бе проведена 11 та годишна среща на членовете на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела /ЕСМ-ГТД/. Срещата бе ръководена от госпожа Сала Саастамойнен – завеждаща Отдел А 1 на Дирекция „Гражданско правосъдие“, Генерална дирекция „Правосъдие“ към Европейската комисия. На срещата като представители на Република България присъстваха госпожа Даниела Костова - член на Висшия съдебен съвет, съдия Дочка Върбева, съдия Вилиян Петров, съдия Богдана Желявска и съдия Дарина Костова - членове на националната съдебна мрежа и съдия Вероника Николова - национално лице за контакт на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела

Срещата протече при следния дневен ред:

Дневен ред за 28.01.2013г.

Участниците в срещата бяха приветствани от госпожа Параскеви Мишу, директор на Дирекция „Гражданско правосъдие“ към Генерална дирекция „Правосъдие“ на Европейската комисия. В своята реч тя изтъкна задоволството на Комисията от дейността на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела и нейния принос в конкретното приложение на европейските нормативни инструменти в

областта на съдебното сътрудничество по граждански и търговски дела. Като постижения в дейността на Мрежата през изминалата 2012г. тя посочи завършването на работата по съставяне на практическото ръководство по приложението на Регламент №861/2007 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на европейска процедура за иски с малък материален интерес, издаването и разпространението на практическото ръководство по приложението на Регламент №1896/2006 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на процедура за Европейска заповед за плащане, бързия напредък в процеса на прехвърляне на съдържанието на интернет-страницата на ЕСМ - ГТД и на Европейския съдебен атлас към Европейския електронен правен портал, участието на ЕСМ в обсъжданията на предложението за изменение на Регламент №1346/2000 на Съвета относно производството по несъстоятелност. Изтъкна, че Комисията се надява на напредък в дейността на сформираниите от ЕСМ работни групи относно медиацията по семейноправни въпроси, относно задълженията за издръжка и относно добрите практики по чл.11 от Регламент №2201/2003 на Съвета относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата /Регламент Брюксел II а/. Подчерта, че ЕСМ – ГТД ще има важна роля и в приложението на Регламент (ЕС) № 650/2012 на Европейския Парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година, основно чрез осигуряване на информация за националните законодателства в областта на наследяването. Посочи основните инициативи на Европейската комисия в областта на гражданското правосъдие през 2013г. На първо място посочи изменението на Регламента относно производството по несъстоятелност, чрез въвеждане на механизми за „спасяване и възстановяване” на дружества и физически лица във финансово затруднение, за да им бъде предоставен втори шанс в случаите на неумышлен фалит. Оповести и че до няколко месеца Комисията ще приеме законодателно предложение за опростяването на трансграничното издаване и приемане на официални документи, целта на което е да се намалят значително административните формалности като легализация и заверка Апостил, изисквани от европейските граждани и предприемачи при упражняване на правото им на свободно движение. Също така през втората половина на годината Комисията ще започне подготовка на новата програма в областта на гражданското правосъдие за периода от 2014г. и 2019г., при съставянето на която очаква активното участие на ЕСМ.

1. Изслушване на доклади за дейността на ЕСМ в отделните държави – членки.

Представителите на две предварително посочени от Комисията държави - членки - Франция и Румъния представиха доклади за назначените в техните държави членове на мрежата, за предоставените на тяхно разположение персонал и ресурси и установените на национално ниво структури на мрежата, както и за броя на получените от тях запитвания и съответно изпратените от тях отговори.

Госпожа Мишу изтъкна, че изготвянето на ежегодните доклади за дейността на ЕСМ от лицата за контакт е изключително важно, тъй като то дава възможност да се оцени приноса на ЕСМ и дейността ѝ да се популяризира сред обществеността.

2. Оповестяване на датите на провеждане и темите на следващите пет срещи на ЕСМ –ГТД.

На 29 и 30 април 2013г. ще бъде проведена среща, посветена на Регламент (ЕС) № 650/2012 на Европейския Парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения и приемането и изпълнението на автентични актове в областта на наследяването и относно създаването на европейско удостоверение за наследство. На 29 и 30 май 2013г. ще бъде проведена среща, посветена на ревизирия Регламент №44/2001 относно подсъдността, признаването и изпълнението на чуждестранни решения по граждански и търговски дела, Регламент №805/2004 на Европейския парламент и на Съвета за въвеждане на европейско изпълнително основание при безспорни вземания, Регламент №1896/2006 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на процедура за Европейска заповед за плащане и Регламент №861/2007 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на европейска процедура за искове с малък материален интерес. На 26 и 27 юни 2013г. в Дъблин, Ирландия, ще бъде проведена среща, на която ще се обсъжда практиката по приложението на Регламент №2201/2003 на Съвета относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, в рамките на която ще се проведе и среща на Централните органи, определени съгласно чл.53 от Регламента. Още две срещи са планирани до края на 2013г., като

първата ще бъде проведена на 26 и 27 септември 2013г., а втората в края на ноември. Дневният ред на тези срещи все още не е определен.

Представителите на Франция, Словакия и Великобритания предложиха срещите на Централните органи да се провеждат в Брюксел, тъй като тогава държавите – членки могат да изпращат повече делегати, а когато срещите се провеждат в други държави, обикновено броят на делегатите е ограничен до 4 човека. Словакия също предложи да се проведе и среща на компетентните органи, разглеждащи въпросите за приложимото право по Регламент №4/2009 на Съвета относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на съдебни решения и сътрудничеството по въпроси, свързани със задължения за издръжка. Италия предложи в темите на бъдещите срещи да бъдат включени и алтернативните методи за разрешаване на спорове.

Госпожа Саастамойнен изтъкна, че максималният брой на участниците в срещата в Брюксел е 6 делегати от държава – членка, а максималният брой за срещата в Дъблин ще бъде 5 делегати, което не е съществена разлика. Посочи, че е много важно в националните делегации да бъдат включвани магистрати и други практикуващи юристи, които да споделят практически проблеми при приложението на регламентите. Също заяви, че темата за алтернативните методи за разрешаване на спорове е свързана с темата за семейната медиация и двете могат да бъдат включени в една от предстоящите срещи.

Също така уведоми участниците в срещата, че през 2013г. Комисията ще изготви доклади за оценка на приложението на шест много важни регламента, при които ще очаква съдействието на ЕСМ: Регламент №593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17.06.2008г. относно приложимото право към договорните задължения /Рим I/, Регламент №864/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11.07.2007г. относно приложимото право към извъндоговорните задължения /Рим II/, Регламент №805/2004 на Европейския парламент и на Съвета за въвеждане на европейско изпълнително основание при безспорни вземания, Регламент №1896/2006 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на процедура за Европейска заповед за плащане и Регламент №861/2007 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на европейска процедура за искове с малък материален интерес.

3. Информация от Европейската комисия

- обсъждане на дейността на работната група по приложението на Регламент №861/2007

Представителят на Комисията господин Яцек Гарцка припомни, че работната група, сформирана преди година и половина от членове на ЕСМ –ГТД, е завършила практическото ръководство по приложението на Регламент №861/2007 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на европейска процедура за искове с малък материален интерес, като ще предложи същото за одобрение на членовете на мрежата през м. април 2013г. Изтъкна, че е много важно това ръководство да достигне компетентните първоинстанционни съдилища, както и адвокатите. Помагалото за потребители, което ще бъде разработено от същата работната група на ЕСМ, ще бъде разпространявано от националните офиси за закрила на потребителите. Господин Гарцка оповести допълнителни резултати от проведеното от Eurobarometer проучване на приложението на Регламент №861/2007, което е възложено от Европейската комисия, за да се установят очакванията на обществото към този нормативен инструмент. Резултатите от проучването сочат, че 20% от европейците, които са попълнили въпросника, биха предпочели опцията за онлайн процедура, каквато към момента не е предвидена в Регламента. Установява се също, че 60% от европейците, които са използвали процедурата досега намират попълването на формуляра за много лесно, като 27% от потърсилите помощ при попълването на формуляра не са получили такава, въпреки задължението на държавите – членки да осигурят предоставянето на помощ на гражданите. В същото време проучванията показват, че повечето потребители биха имали интерес да водят дела за повече от 2000 евро, поради което Комисията ще проведе консултации за евентуално изменение на Регламента досежно максималния размер на исковете.

- продължение на дискусиата за задължението на държавите – членки за предоставяне на информация по чл.77 от Регламент (ЕС) №650/2012 на Европейския Парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения и приемането и изпълнението на автентични актове в областта на наследяването и относно създаването на европейско удостоверение за наследство. Разпоредбата на чл.77 от Регламент (ЕС) № 650/2012 установява задължение за държавите – членки да предоставят на Комисията информация относно националното право в областта на наследяването, като тази информация следва да бъде оповестена чрез

Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела. На последната среща на ЕСМ бе обсъдена възможността вместо да се попълва нова брошура, да се използва вече съществуващата база данни, поддържана от Съвета на Нотариатите от Европейския съюз /CNUE/ на уебсайта www.successions-europe.eu. Секретарят на ЕСМ – господин Стефан Матик посочи, че този въпрос ще бъде поставен на обсъждане отново и по него ще бъде взето окончателно решение на срещата през м. април 2013г.

- Бе посочено, че през следващата година се очакват окончателни резултати от дейността на работната група относно медиацията по семейноправни въпроси, която бе сформирана през м. април 2011г., по инициатива на белгийското председателство на ЕС.

-продължение на дискусиата относно прехвърлянето на съдържанието на интернет-страницата на ЕСМ -ГТД към Европейския електронен правен портал

Господин Томас Дебски, представител на Комисията, обясни, че към настоящия момент до 60% от съдържанието на страницата на ЕСМ е прехвърлено в портала. Припомни, че Комисията е поискала от лицата за контакт да актуализират съдържанието на 10 от информационните брошури, като срокът за изпращане на редактираните брошури бе продължен до края на м. януари 2013г. Посочи, че до момента само 12 държави – членки / между които и България/ са изпълнили своето задължение, като прикани останалите да осигурят редактираната информация своевременно. Също така прикани държавите – членки да посочат имената на лицата, които ще бъдат отговорни за съдържанието на информацията в портала в ѝ частта за ЕСМ, като на същите ще бъде организирано обучение на 29.04.2013г., в рамките на следващата среща на лицата за контакт. Посочи, че след като всички информационни брошури бъдат актуализирани и прехвърлени в Европейския електронен правен портал, досегашната интернет – страница на Мрежата ще бъде закрыта. По предварителни очаквания това трябва да стане до средата на 2013г.

Дневен ред за 29.01.2013г.

Срещата бе ръководена от госпожа Ниови Рингу – Отдел „Политика на гражданското правосъдие“, Генерална дирекция „Правосъдие“ към Европейската комисия.

1. Дискусия на тема „Повишаване на доверието в правосъдието за икономическо възстановяване и растеж”

Бе оповестено, че през м. декември 2013г. Европейската комисия е приела пакет от мерки в областта на несъстоятелността, под формата на предложение за модернизиране на нормите на европейското законодателство в областта на несъстоятелността.

Госпожа Катя Ленциг, Генерална дирекция „Правосъдие“ към Европейската комисия, представи проекта за изменение на Регламент №1346/2000 на Съвета относно производството по несъстоятелност. Посочи, че е налице формално изискване за ревизия на регламента след 10 години от влизането му в сила. Целта на предложението за изменение е да се способства за оцеляването на бизнеса и да се даде втори шанс на предприемачите в ЕО, които са изпаднат във финансово затруднение. Цялостният подход е да се поднови, а не изцяло да се преработи действащия Регламент, като се разшири приложното му поле и по отношение на предварителните / предпазни/ производства и производствата за несъстоятелност на физически лица. Преговорите между Съвета и Европейския парламент ще започнат през февруари 2013г., като целта е предложението да бъде прието преди парламентарните избори през м. юни 2014г.

2. Дискусия относно Европейския ден на Гражданското правосъдие и наградата “Кристални везни”

Европейският ден на Гражданското правосъдие се празнува на 25 октомври всяка година от 2003г. досега, във всички държави – членки на Общността и във всички държави – членки на Съвета на Европа. Целта на този ден е да информира европейските граждани за техните права, както и да популяризира дейността на Европейската комисия и Съвета на Европа в областта на гражданското правосъдие чрез провеждане на информационни сесии и симулации на различни съдебни производства. В тази връзка Европейската комисия е възложила на фирмата „Делойт Консултинг“ да проведе мониторинг и оценка на дейностите, провеждани в различните държави – членки по повод на този ден, както и въздействието на наградата “Кристални везни” за новаторство и принос в областта на гражданския процес

Госпожа Елисавет Лукояни от „Делойт Консултинг“, Белгия, направи презентация на резултатите от проучването.

Основните заключения относно Европейския ден на Гражданското правосъдие са следните:

- нужно е тази инициатива да се популяризира повече и то сред двете целеви групи – граждани и практикуващи юристи
- информацията на уеб сайта на Генерална дирекция „Правосъдие“ към Европейската комисия относно този ден може да се подобри и да се направи по – видима
- националните лица за контакт, назначени в изпълнение на различните нормативни инструменти на Общността, могат да се използват по – ефективно за да популяризират събитието на национално ниво
- събитието е много ползотворно за установяване на връзки и контакти

Основните заключения относно наградата “Кристални везни” са следните:

- целта ѝ не е ясно оповестена
- много голям потенциал за създаване на контакти
- участвалите в конкурса изразяват съжаление, че не всички постъпили проекти са достъпни онлайн и че няма осигурен интерактивен форум за онлайн дебати относно проектите.
- присъждането на наградата не е постоянно във времето – понякога се връчва всяка година, а друг път се връчва на две години веднъж

При последващите обсъждания на възможните мерки за увеличаване на популярността на двете инициативи, представителите на държавите – членки предложиха Комисията да използва отделените средства за реклама за предмети с практично предназначение като тефтери и химикалки, а не за непотребни сувенири, чието разпространение е трудно и безпредметно, както и предварително да съгласува заплануваните инициативи в лицата за контакт.

Бяха представени четирите наградени проекта от конкурса за 2012г.

Проектът на Окръжен съд Антверпен Белгия, озаглавен „ Контрол на съдебните експертизи”, бе представен от заместник – председателя на съда госпожа Маргарета Нюенс. Този проект съставлява организация на база данни, която позволява ежедневно да се обработват постъпилите молби и електронни писма по повод вече назначени по делата в съда експертизи; да се проверява дали заключенията са

депозирани в срок и ако не, да се изпращат напомнителни писма на вещите лица; да се въвеждат данните от експертизите в електронна система; да се централизира информацията за вещите лица; да се извършват справки по искане на вещите лица и страните.

Проектът на Окръжен съд Тараскон, Франция, озаглавен „Изслушване от съдия по семейноправните въпроси”, бе представен от председателя на съда Марк Жустон. Целта на проекта е да улесни децата да изразят своите възгледи и нужди в хода на производството за развод. В изслушването участват адвокати, фамилни медиатори и психолози, като по време на изслушването съдията гарантира, че интересите на детето са защитени. Целта на тази процедура е да се осигури на детето възможността да се изрази в защитена, свободна и неповлияна от родителите обстановка. Този проект е стартиран преди две години и по него са изслушани 71 деца.

Проектът на Върховния съд на Словения, озаглавен „Склад за юридически данни и табла за изпълнение”, бе представен от Грегор Строжин, завеждащ отдела за връзки с обществеността на съда. Същият посочи, че традиционното управление на съдилищата се базира на статистика на хартиен носител и анализи въз основа на същата. Посочи, че в последното десетилетие броят на делата в Словения се е увеличил трикратно, поради което съществуващата система на управление се е оказала недостатъчно ефективна за този обем и това довело до забавяне на делата. Поради това е разработена електронна система за съхранение и анализиране на данни, включваща и таблици за отчитане на изпълнението / за човешките ресурси, за забавените производства, за ефективността и други/. Така се съпоставят данните за наличните човешки ресурси и бързината при разглеждане на делата, като се правят статистически изводи за това колко време отнема разглеждането на различните видове дела. Тази информация е лесно достъпна и се актуализира ежедневно. Вследствие на въвеждането ѝ в периода от 2008 – 2011г. е намален общият брой на висящите дела с 20%, като броят на старите висящи дела с продължителност на производството над 10 години, е намален с 40%. За повече информация е посочен електронен адрес www.sodisce.si/psp.

Проектът LexNet на Генералния секретариат на съдебната администрация, към Министерство на правосъдието, Испания, бе представен от госпожа Мария Хосе Кастанос. LexNet е бърза и

сигурна електронна система за обмен на правни документи, чрез която се изпращат съобщения от съдилищата на практикуващи юристи и обратно, като се удостоверява момента на изпращане на документа. Използват се електронни подписи, има много лесен за потребителя интерфейс, системата може да взаимодейства с други системи и приложения, както и да обслужва едновременно много голям брой потребители. В системата са включени съдилища, прокуратури, адвокати, социални работници. Предвижда се LexNet да бъде свързан с Европейската система за електронно правосъдие CODEX, като по този начин комуникационната мрежа на испанските съдилища ще се свърже с останалите 14 държави – членки, участващи в проекта.

3. Представяне на Европейския семестър като част от инициативата на Европейската комисия за развитие

Господин Емануел Крабит, завеждащ Отдел 3- „Общи съдебни политики и съдебни системи” Генерална дирекция „Правосъдие” към Европейската комисия, запозна присъстващите с целите и механизма на действие на Европейския семестър.

С цел постигането на икономическа стабилност и за гарантиране на по-добро предварително координиране и последващо развитие на решенията на национално ниво, държавите членки са постигнали споразумение относно нов начин за по-добро координиране на националните политики, който е приложен за първи път през 2011г. - европейския семестър за координиране на политиката. Цикълът започва с публикуването от Европейската комисия на Годишен обзор на растежа, в който се прави преглед на икономическите предизвикателства и се определят приоритетите за ЕС като цяло. Годишният обзор на растежа се представя на Европейския парламент и служи като референция при обсъжданията на държавните и правителствените ръководители на европейската среща на върха през пролетта. Въз основа на техните насоки през април държавите членки представят програми за стабилност или програми за конвергенция (в които се разглежда състоянието на техните публични финанси) и национални програми за реформи (в които се разглеждат мерките за стимулиране на растежа и заетостта), така че Комисията да може да ги оцени едновременно. Оценката на Комисията е под формата на предложения за годишни препоръки, специфични за отделните държави, които след това се обсъждат от различни състави на Съвета и се одобряват от Европейския съвет до началото на лятото, преди да

бъдат приети окончателно от Съвета. През втората половина на годината държавите членки финализират националните бюджети и стратегии за реформа, а Комисията и компетентните органи на ЕС обсъждат и осъществяват мониторинг на изпълнението и напредъка.

В рамките на Европейския семестър ще бъде въведено табло за показателите в правосъдието, като механизъм за оценяване и сравнение на съдебните системи на държавите – членки на базата на тяхната стабилност и ефективност. Целта е да се подпомогнат държавите – членки да постигнат по –добро правораздаване чрез осигуряването на обективни и съпоставими данни за функционирането на съдебните системи в Общността. Като начало ще се обърне особено внимание на продължителността на производствата с цел установяване на факторите, които въздействат на тази продължителност /например въвеждането на IT технологии и други/

Представителят на Германия изрази съмнение дали проверката на ефективността на съдебните системи следва да е част от Европейския семестър. Също изтъкна, че вече е налице ясна картина за състоянието на съдебните системи на държавите – членки и не е много сигурна добавената стойност, която би имало нововъведеното табло за показателите.

Бе поставен въпроса откъде Комисията ще набира данните, като бяха изразени мнения, че използваните при досегашните проучвания на Комисията данни, предоставени от СЕРЕЈ, не са актуални. Господин Крабит посочи, че Комисията основно ще използва данните предоставени от СЕРЕЈ, като занапред ще се търсят и други източници на данни.

4. Изложение на госпожа Луиз - Елен Тейц – първи секретар на Хагската конференция по международно частно право , относно съставеното в рамката на Хагската конференция ръководство за добри практики по приложението на Хагската конвенция от 1980г.

Госпожа Тейц оповести, че помагалото е завършено и отпечатано през м. юли 2012г. и понастоящем освен на хартиен носител може да бъде разпечатано и от уеб сайта на Хагската конференция на английски и френски език, а много скоро ще бъде достъпно и на испански език. Европейската комисия е осигурила финансирането на преводи на помагалото на всички езици на Общността, както и на арабски и предстои тяхното изготвяне. Помагалото е съставено в контекста на Хагската конвенция от 1980г. за гражданско – правните аспекти на

международното отвличане на деца, но има по – широко приложение. Предстои сформирването на експертна група през есента на 2013г., която да извърши проучване дали е възможно съставяне в рамките на Хагската конференция на обвързващ инструмент за споразуменията за медиация при отвличания на деца.

5. Представяне на ръководството, изготвено от работната група по чл.11 от Регламент №2201/2003

Съдия Матю Торп, председател на работната група, обяви, че ръководството за най – добрите практики в националните административни и съдебни процедури по молбите за връщане на дете по чл.11 от Регламент №2201/2003 на Съвета относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, е вече завършено. Постави въпроса дали Комисията ще осигури финансирането на превода му от английски език на останалите езици на Общността.

Госпожа Саастамойнен обяви, че Комисията обмисля възможността за финансиране на превода.

6. Представяне на многоезичния уеб сайт „Двойките в Европа”, съдържащ информация за имуществения режим между съпрузи и за имуществените последици на регистрираните партньорства

Господин Педро Гарсия де Парада, член на Съвета на нотариусите на Европейския съюз (CNUE), представи уеб сайта – <http://www.coupleseurope.eu>, който е финансиран от Европейската комисия и осигурява информация за правото на 27 –те държави членки в областта на имуществения режим между съпрузи и при регистрирани партньорства. Посочи, че целта на сайта е да се улеснят партньорите от международните двойки, които в Европа понастоящем са над 16 милиона, да разрешават проблемите, свързани с приложимо право и компетентните съдилища, възникващи по повод на тяхното общо имущество. Също изтъкна, че от месец ноември 2012г. досега са регистрирани над 15 000 потребители на този уеб сайт месечно.

Гр.София

Изготвил:

25.03.2013г.

/В. Николова/